

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 4
Rotel 42

DOM
2023-03-07
Göteborg

Mål nr
T 6231-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Varbergs tingsrätts dom den 14 oktober 2022 i mål T 2263–21, se bilaga A

PARTER

Klagande

Camilla Sjögren, 19701122–4602
Hertig Valdemars Väg 3, 311 37 Falkenberg

Ombud: Advokaten Kristina Lundeberg
Storgatan 8 ÖG, 114 51 Stockholm

Motpart

John Lindgren, 19760226–7119
Hjortronvägen 24, 311 99 Vinberg

Ombud: Advokaten Charlotta Weitner
Box 398, 301 09 Halmstad

SAKEN

Vårdnad m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten förordnar följande.

1. Camilla Sjögren och John Lindgren ska ha gemensam vårdnad om Wilma, 20100426-9161, och Alice, 20120613-3280.
2. Wilma och Alice ska bo växelvis hos parterna, jämna veckor hos Camilla Sjögren och ojämna veckor hos John Lindgren, med byte på måndagar.

Hovrätten förordnar att det som hovrätten har bestämt om vårdnad och boende ska gälla omedelbart, utan hinder av att domen inte har vunnit laga kraft.

Dok.Id 693048

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Camilla Sjögren har yrkat att hovrätten beslutar att parterna ska ha gemensam vårdnad om sina barn, Wilma och Alice, samt att barnen ska bo växelvis, jämna veckor hos Camilla Sjögren och ojämna veckor hos John Lindgren, med byte på måndagar. I andra hand har hon yrkat ensam vårdnad. Hon har medgett John Lindgrens yrkande om umgänge

John Lindgren har motsatt sig Camilla Sjögrens ändringsyrkanden.

Om hovrätten beslutar om gemensam vårdnad har John Lindgren yrkat att barnen ska bo stadigvarande hos honom. För det fall Camilla Sjögren får ensam vårdnad har han yrkat följande umgänge.

- 1 Löpande umgänge, varannan helg, från torsdag i ojämn vecka efter skolans slut till påföljande måndag i jämn vecka vid skolans början,
- 2 varannan jul, från sista skoldagens slut före lovet till den 30 december kl. 12.00 med början 2024,
- 3 varannan nyårshelg, från den 30 december kl. 12.00 till första skoldagen efter lovet, med början 2023/2024,
- 4 vartannat sportlov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2024,
- 5 vartannat påsklov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2024,
- 6 vartannat höstlov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2023,
- 7 sammanlagt fyra veckor under sommarlovet fördelat på två perioder om vardera två veckor med rätt för John Lindgren att välja veckor jämna år, och motsvarande rätt för Camilla Sjögren att välja veckor ojämna år. Den av föräldrarna som har företrädesrätt senast den 15 april meddela den andra föräldern vilka veckor umgänget ska utövas, med början år 2023.

Parterna har begärt att hovrätten beslutar att domen får verkställas utan hinder av att den inte vunnit laga kraft.

PARTERNAS TALAN OCH UTREDNING I HOVRÄTTEN

Tingsrätten har i sin dom redogjort för bakgrund och parternas grunder och talan i övrigt. Parterna har åberopat i allt väsentligt samma omständigheter i hovrätten.

Hovrätten har tagit del av huvudsakligen samma skriftliga bevisning som tingsrätten och har spelat upp de förhör som hölls där med Christer Ohlsson och Anna Isaksson. John Lindgren har åberopat ny skriftlig bevisning i hovrätten i form av en orosanmälan från Wilmas skola.

Hovrätten har hållit nya förhör med parterna. I de förhören har sammanfattningsvis följande kommit fram.

Camilla Sjögren

Hon har en fantastisk relation med Wilma och Alice och de har daglig kontakt. Men relationen försvåras av att det nuvarande umgänget aldrig blir normaliserat, eftersom varje umgänge behöver fyllas med besök hos resten av familjen på hennes sida. Torsdag till söndag är för kort tid för umgänget. Det bästa för barnen hade i stället varit om de kunde bo lika mycket hos sina föräldrar. Det är också vad båda barnen vill, att det ska bli som vanligt igen.

Det tidigare växelvisa boendet fungerade även om hon och John Lindgren periodvis hade en alltför omfattande korrespondens i samband med överlämningarna. Barnens mående var mycket bättre under den perioden.

Efter tingsrättens dom har barnen påverkats påtagligt negativt och hon har minimerats som mamma. John Lindgren har bland annat inte velat skicka med barnens pass i god tid inför en kommande resa och han utfärdade inte någon insynsfullmakt förrän hovrätten beviljade prövningstillstånd i målet. Han har avslutat alla försök att samarbeta och kräver att hon ska erkänna något. Även innan John Lindgren fick ensam vårdnad har han brustit i att informera henne om väsentliga saker kring barnen.

Hon förstår att hon gjorde ett misstag och att hon hade ett tillfälligt missbruk av alkohol, men hon har försökt återbygga relationen med barnen, lämnat prover, sökt hjälp och fortsatt gå i terapi. Hon har gjort allt hon kan och förstår inte vad hon ytterligare ska göra för att uppfylla John Lindgrens, socialtjänstens och tingsrättens krav på insikt. Hon dricker inte längre alkohol och har även slutat med sömnmedicin. Det har också gått lång tid sedan händelserna i maj 2021.

Som vårdnadshavare skulle hon aldrig hindra barnen om de vill ha professionell hjälp för att bearbeta vad de har upplevt. Hon ifrågasätter inte heller deras upplevelser även om hon anser att de inte helt stämmer och att händelserna ligger långt bak i tiden. Hon tog till exempel medicin för sin epilepsi och den var svår att ställa in. Hon hindrar inte barnen från att göra läxor, utan har bara önskat att de ska vara förberedda eftersom de spenderar så kort tid med henne. Barnen får självklart ha kläder hos henne, men i och med att hon betalar underhåll till John Lindgren är det för tillfället hans ansvar att köpa kläder och se till att barnen tar med dem. Hon anser att det är förfärligt att barnen känner av konflikten och önskar att de ska sluta bråka.

Gemensam vårdnad skulle fungera eftersom hon har gått i terapi och barnen mår sämre nu än tidigare, vilket gör att de måste lägga sina åsikter åt sidan för att få det att fungera.

John Lindgren

Han har en fin relation med båda barnen. De har dock inte så mycket kontakt när barnen är hos sin mamma eftersom de har uttryckt att de är oroliga för att mamma då ska bli sur. Han delar inte Camilla Sjögrens bild av att barnen skulle må sämre nu än tidigare. De kan däremot vara lite ledsna vid både hämtning och lämning samt i mellantiden sakna sin mamma.

Han har försökt samarbete med Camilla Sjögren kring barnen men det går inte längre. Hon kan påstå vad som helst om exempelvis vad de har kommit överens om, och sedan ändra sig igen, vilket gör samarbetet arbetsamt. De har försökt med samarbetsamtal, men misslyckats. Han vill få det att fungera men kan inte hålla på att bemöta henne när

hon inte förhåller sig till överenskommelser eller vad som är riktigt. Hon har inte heller varit helt ärligt gällande exempelvis vistelsen på ”The house”. Han kräver att hon ska vara sanningsenlig. Då skulle samarbetet kunna fungera.

Han har skött sina uppgifter som ensam vårdnadshavare sedan tingsrättens dom. Han har försökt informera löpande vid varje överlämning. Camilla Sjögren frågar däremot aldrig om något, vilket hon borde göra. Han var den som föreslog att han kunde utfärda en fullmakt, men Camilla Sjögren bad aldrig om en. Passen ville han inte ge till barnen eftersom de skulle kunna tappa bort dem. Det var inte heller Camilla Sjögren som ställde frågan om han kunde skicka med passen, utan det kom bara från barnen.

Saker har fungerat bättre sedan han fick ensam vårdnad och kan ta fullt ansvar för barnen. Innan kunde Camilla Sjögren krångla och exempelvis inte lämna över viktiga papper från skolan. Med ensam vårdnad kan han skydda dem och fatta beslut som blir bäst för dem, vilket han inte tror att Camilla Sjögren alltid gör. Det bästa för barnen är därför att han har ensam vårdnad om dem.

Ett växelvist boende förutsätter ett gott samarbete vilket de inte har. Det fungerade tillfälligt bättre en period under våren 2021 men det berodde på att Camilla Sjögren då hade en försämrad kontakt med sin familj. Han är inte orolig för hur barnen har det hos sin mamma i dagsläget, men hon agerar inte utifrån vad som är bäst för dem. Hon har bland annat sagt till barnen att de inte får göra läxor hos henne eftersom de bara ska ha roligt där. Deras fritidsaktiviteter går inte heller smärtfritt. Barnen upplever också att de inte kan säga vad de tycker till henne. Vidare förnekar hon vad som hände i maj 2021 och att hon har haft ett långvarigt missbruk. Camilla Sjögren vill inte inse hur hennes agerande har påverkat barnen, utan skyller i stället allt som har hänt på honom.

Barnens åsikter stämmer med vad som framkommit i utredningen, de vill bo varannan vecka. Men nuvarande upplägg fungerar bättre utifrån hans och Camilla Sjögrens bristande kommunikation. Det är därför bäst för barnen om de alltså har sitt stadigvarande boende hos honom och ett helgumgänge med Camilla Sjögren.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Tingsrätten har i sin dom redogjort för de rättsliga utgångspunkter som gäller för prövningen i målet. Hovrätten ansluter sig till den redogörelsen och konstaterar därmed att det är barnens bästa som ska vara avgörande för alla beslut. Hovrätten vill också framhålla att det av 6 kap. 5 § föräldrabalken följer att domstolen ska fästa avseende särskilt vid föräldrarnas förmåga att sätta barnens behov främst och ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnen, och inte som tidigare vid deras förmåga att samarbeta i sådana frågor. Formerna för det samarbete som ändå i viss utsträckning krävs kan också se olika ut, och avgörande är inte hur kontakterna ser ut utan i vilken mån föräldrarna kan lösa frågor på ett för barnen bra sätt (se prop. 2020/21:150 s. 133).

Barnens vilja

Wilma och Alice är snart 13 år respektive 11 år. Deras mognadsgrad är den vanliga för barn i samma ålder och deras åsikter får därför stor betydelse. Hovrätten uppfattar det som att barnen vill bo växelvis och att föräldrarna ska ha ett gemensamt ansvar för dem. Att detta är deras vilja framgår av redovisningen i tingsrättens dom och stämmer dessutom med att Wilma sedan tingsrättens förhandling i samtal med skolpersonal gett uttryck för att hon vill att boendet ska bestämmas till varannan vecka, men med krav att föräldrarna ska kommunicera och sluta bråka. Även John Lindgren har i hovrätten förklarat att han uppfattar det som att barnen vill bo växelvis.

Riskfaktorer

Enligt hovrätten finns två riskfaktorer för Wilma och Alice. Dels Camilla Sjögrens missbruk av alkohol. Dels föräldrarnas konflikt och bristande förmåga att skydda barnen från konflikten.

Av utredningen framgår att Camilla Sjögrens missbruk tidigare har påverkat barnen negativt. Men under de senaste två åren har hon, såvitt framkommit, avhållit sig från alkohol och genomfört rehabiliterande åtgärder. Även om hon inte fullt ut accepterar

vad som framgår av utredningen om hennes alkoholmissbruk och hur detta har påverkat barnen, bedömer hovrätten risken som tämligen låg att hon skulle skada barnen genom att återfalla. Hovrätten anser inte heller att hennes bristande insikt och acceptans i detta avseende utgör skäl att utesluta henne som vårdnadshavare.

Hovrätten bedömer att det i dagsläget främst är föräldrarnas konfliktnivå som utgör en risk för barnen. Ett beslut om ensam vårdnad skulle knappast innebära att konflikten minskar på något avgörande sätt, eftersom barnens omfattande umgänge med den förälder som inte har vårdnaden alltjämt skulle kräva att föräldrarna kommer överens och kommunicerar. Om någon av föräldrarna ges ensam vårdnad skulle det dessutom riskera att förstärka konflikten eftersom den från vårdnaden uteslutna föräldern skulle ha svårt att acceptera att den inte hade del i vårdnaden. Utredningen i målet indikerar att så är fallet.

Vårdnadsfrågan

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning att båda föräldrarna framstår som lämpliga vårdnadshavare och att det i nuläget inte föreligger några omsorgsbrister hos någon av dem.

Hovrättens uppfattning är att det inte har framkommit några större skillnader i vad föräldrarna tycker i frågor som avgörs av vårdnadshavaren. Det framstår som att konflikten mellan dem snarare bottnar i ett ogillande av varandra och bristande tillit, särskilt gällande händelserna i maj 2021, än osämja kring vad som är bäst för barnen i enskilda frågor.

Som tingsrätten konstaterat saknas anledning att ifrågasätta att föräldrarna vill det bästa för sina barn. Även om deras samarbete har påtagliga brister bör de ändå kunna ta ett gemensamt ansvar för barnens bästa när det behövs. Som tingsrätten pekat på har de under perioden mellan separationen och maj 2021 också visat att det har fungerat utan att påverka barnen på ett negativt sätt. Hovrätten delar inte heller vårdnad-, boende- och umgängesutredningens samt tingsrättens uppfattning att det finns en risk att Camilla Sjögren skulle motsätta sig stöd till barnen.

Sammantaget kommer hovrätten fram till följande. Båda föräldrarna är lämpliga som vårdnadshavare. Barnens åsikter talar för gemensam vårdnad. En gemensam vårdnad bör inte på sikt förvärra konflikten mellan föräldrarna utan bör tvärtom kunna bidra till att konfliktnivån sänks. Det är därför bäst för barnen att vårdnaden är gemensam. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

Boendefrågan

Barnen vill bo lika mycket hos föräldrarna. Eftersom Wilma snart fyller 13 år krävs starka skäl för att göra avsteg från hennes vilja. Det finns ingen anledning att göra åtskillnad mellan barnen i boendefrågan.

Växelvis boende kräver som utgångspunkt att föräldrarna har en god samarbetsförmåga. Som redan framkommit har de inte det. Men i enlighet med bedömningen av vårdnadsfrågan anser hovrätten att de ändå för barnens bästa bör kunna ta ett tillräckligt gemensamt ansvar för att få till stånd ett väl fungerande växelvis boende. Det finns därmed utrymme att ge barnens vilja genomslag och förordna om ett sådant boende. Tingsrättens dom i fråga om boende och umgänge ska ändras i enlighet med det sagda.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 4 april 2023

Domare: Hovrättslagmannen Hjalmar Forsberg, hovrättsrådet Åsa Askenbäck, tf. hovrättsassessorn Johan Gustafson, referent, samt nämndemännen Birgitta Evans och Peter Lundin.

VARBERGS TINGSRÄTT
Rotel 6

DOM
2022-10-14
Meddelad i
Varberg

Mål nr
T 2263-21

PARTER

Kärande

Astrid CAMILLA Sjögren, 19701122-4602
Hertig Valdemars Väg 3
311 37 Falkenberg

Ombud: Advokat Kristina Lundeberg
Lundeberg Advokatbyrå AB
Storgatan 8 ÖG
114 51 Stockholm

Svarande

JOHN Erik Artur Lindgren, 19760226-7119
Hjortronvägen 24
311 99 Vinberg

Ombud: Advokat Charlotta Weitner
Advokat Stefan Andersson AB
Box 398
301 09 Halmstad

DOMSLUT

1. Vårdnaden om parternas gemensamma barn, Wilma, 20100426-9161, och Alice, 20120613-3280, ska tillkomma John Lindgren ensam. Detta innebär att Wilma och Alice ska bo hos John Lindgren.
2. Wilma och Alice ska ha rätt till umgänge med Camilla Sjögren enligt följande.
 - a) Löpande umgänge, varannan helg, från torsdag i jämn vecka efter skolans slut till påföljande måndag i ojämna vecka vid skolans början,
 - b) varannan jul, från sista skoldagens slut före lovet till den 30 december kl. 12.00 med början 2023,
 - c) varannan nyårshelg, från den 30 december kl. 12.00 till första skoldagen efter lovet, med början 2022/2023,

Dok.Id 477492

Postadress
Box 121
432 23 Varberg

Besöksadress
Östra Långgatan 7

Telefon
0340-62 84 00
E-post: varbergs.tingsratt@dom.se
www.varbergstingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

- d) vartannat sportlov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2023,
 - e) vartannat påsklov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2023,
 - f) vartannat höstlov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2022,
 - g) sammanlagt fyra veckor under sommarlovet fördelat på två perioder om vardera två veckor med rätt för Camilla Sjögren att välja veckor ojämnt år, och John Lindgren att välja veckor jämnt år. Den av föräldrarna som har företrädesrätt ska det året senast den 15 april meddela den andra föräldern vilka veckor umgänget ska utövas, med början år 2023.
3. Det tingsrätten har förordnat om ovan under punkterna 1-2 ska gälla omedelbart utan hinder av att domen inte vunnit laga kraft.
4. Tingsrättens interimistiska beslut den 19 november 2021 ska inte längre gälla.
-

BAKGRUND

Camilla Sjögren och John Lindgren separerade 2016. Tillsammans har de barnen Wilma, född 2010, och Alice, född 2012. Föräldrarna har gemensam vårdnad om barnen.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Camilla Sjögren

Camilla Sjögren har yrkat att tingsrätten förordnar att Alice och Wilma ska bo växelvis, en vecka i taget med byte på måndagar. Barnen ska bo jämna veckor hos Camilla Sjögren och ojämna veckor hos John Lindgren. Camilla Sjögren har i andra hand yrkat att hon ska tillerkännas ensam vårdnad om parternas gemensamma barn.

För det fall John Lindgren tillerkänns ensam vårdnad om barnen eller tingsrätten bestämmer att de ska ha sitt stadigvarande boende hos honom har Camilla Sjögren yrkat att barnen ska ha rätt till umgänge med henne enligt följande.

- a) Löpande umgänge, varannan helg, från torsdag i jämn vecka efter skolans slut till påföljande måndag i ojämna vecka vid skolans början,
- b) varannan jul, från sista skoldagens slut före lovet till den 30 december kl. 12.00 med början 2023,
- c) varannan nyårshelg, från den 30 december kl. 12.00 till första skoldagen efter lovet, med början 2022/2023,
- d) vartannat sportlov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2023,
- e) vartannat påsklov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2023,
- f) vartannat höstlov, från sista skoldagens slut före lovet till första skoldagen efter lovet, med början 2022,
- g) sammanlagt fyra veckor under sommarlovet fördelat på två perioder om vardera två veckor med rätt för Camilla Sjögren att välja veckor ojämna år, och John Lindgren att välja veckor jämna år. Den av föräldrarna som har

företrädesrätt ska det året senast den 15 april meddela den andra föräldern vilka veckor umgänget ska utövas, med början år 2023.

Camilla Sjögren har bestritt John Lindgrens yrkande om ensam vårdnad och stadigvarande boende. Hon har medgett John Lindgrens yrkande om umgänge.

Yrkandena har framställts jämväl interimistiskt.

John Lindgren

John Lindgren har i första hand yrkat att han ska tillerkännas ensam vårdnad om Wilma och Alice. Han har i andra hand yrkat att Wilma och Alice ska ha sitt stadigvarande boende hos honom. För det fall tingsrätten finner att Camilla Sjögren ska tillerkännas ensam vårdnad om Wilma och Alice har John Lindgren yrkat att barnen ska ha rätt till umgänge med honom i enlighet med det av Camilla Sjögren framställda och av honom medgivna umgänget.

John Lindgren har bestritt Camilla Sjögrens yrkanden om boende och vårdnad. Han har medgett Camilla Sjögrens yrkande om umgänge.

Yrkandena har framställts jämväl interimistiskt.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Camilla Sjögren

Det är förenligt med Wilma och Alice bästa att parterna alltjämt har gemensam vårdnad om dem. Parterna har förmåga att sätta barnens behov främst och ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnen. Det har inte varit några handlingar som kräver båda vårdnadshavarnas samtycke som parterna inte har undertecknat. Ett växelvis boende skapar en nära och god kontakt med båda föräldrarna. Ett växelvis boende är barnen vana vid och det skapar trygghet och kontinuitet. John Lindgren har inte förmåga att verka för en nära och god kontakt med Camilla Sjögren. Barnen har

tydligt och klart uppgett att de vill ha ett växelvisboende. Med hänsyn till deras ålder ska deras vilja tillmätas stor betydelse.

Camilla Sjögren och John Lindgren separerade under 2016. John Lindgren utsatte Camilla Sjögren för fysiskt våld under relationen. Hon gjorde ingen anmälan därom. Efter att parterna separerade har det fysiska våldet upphört, men däremot har John Lindgren fortsatt att utöva våld i form av psykisk misshandel gentemot Camilla Sjögren. Hon har fokuserat på vad som har varit bäst för barnen och efter separationen har barnen bott växelvis, varannan vecka, från våren 2017 fram till maj 2021. Det växelvisa boendet har fungerat väl för flickorna. Inledningsvis har samarbetet mellan parterna varit bristfälligt, men parterna har kommit överens om skolgång och byte av skola för barnen. Parterna har haft ett gemensamt tänk. Sedan våren 2021 har parterna enbart haft skriftlig kontakt med varandra och det har varit en tillräcklig kontakt. I mars/april 2021 har John Lindgren velat att Camilla Sjögren skulle ta hand om barnen på hans vecka eftersom andra i familjen fått corona, vilket var en självklarhet för henne att medverka till. Parterna har även haft kontakt med varandra när barnen haft öroninflammation, vilket framgår av parternas SMS-konversationer. Den 4 maj 2021 var barnen hos Camilla Sjögren på hennes vecka. Barnen önskade att åka till John Lindgren, vilket Camilla Sjögren hörsammade. John Lindgren hämtade då barnen. Detta visar att parterna har haft ett fungerande samarbete och att de har kunnat vara flexibla kring barnens boende.

Den 7 maj 2021 gjorde John Lindgren en orosanmälan med påstående att Camilla Sjögren hade ett långvarigt alkoholmissbruk. Det inleddes ingen utredning och det konstaterades att parterna hade ett fungerande nätverk på båda sidor samt att barnen fungerar väl i skolan. Det konstaterades även att barnen hade trygga hemförhållande hos båda parterna och att båda parter vill barnens bästa.

Den 10 maj 2021 besökte John Lindgren och barnen socialtjänsten utan Camillas Sjögrens vetskap. Den 11 maj 2021 kontaktade socialtjänsten Camilla Sjögren och informerade om mötet med John Lindgren och barnen. Camilla Sjögren blev upprörd

och förtvivlad över att barnen haft samtal med socialtjänsten utan hennes vetskap, varvid socialsekreteraren bad om ursäkt och menade att de hade brustit i sina rutiner.

Den 17 maj 2021 skulle barnen enligt det växelvisa boendet ha kommit till Camilla Sjögren, men John Lindgren tillät inte detta. Den 21 maj 2021 hade barnen fortfarande inte fått träffa sin mamma. Camilla Sjögren var mycket förtvivlad över detta och överkonsumerade alkohol, vilket hon förstår var ett stort misstag. Den 22 maj 2021 sökte Camilla Sjögren på eget initiativ hjälp på PIVA i Halmstad. Hon valde att stanna på sjukhuset för att samla kraft och få möjlighet att tala med professionell personal och hon bokade även tid hos en privat psykolog. Camilla Sjögren har sedan maj 2021 lämnat urinprov och blodprov regelbundet och proverna har visat på normala värden. Den 27 maj 2021 kontaktades Camilla Sjögren av socialtjänsten som berättade att de avrådde barnen från att träffa henne utan övervakning eftersom det var viktigt att hon var nykter. Umgänget mellan barnen och Camilla Sjögren ägde sedan rum vid ett par tillfällen i början av juni 2021 i närvaro utav barnens mormor och Camillas Sjögrens vuxna son.

Parterna medverkade senare vid samarbetsamtal i juni 2021 via familjerätten där de kom överens om ett umgänge mellan barnen och Camilla Sjögren. Familjerätten skickade SMS till båda parter på tiderna som var överenskomna. John Lindgren valde sedan att ensidigt frångå parternas överenskommelse. Han medgav dock ett begränsat umgänge. Camilla Sjögren fick helt enkelt anpassa sig efter John Lindgren och ett visst umgänge ägde rum.

Under vecka 26 år 2021 träffade barnen Camilla tillsammans med hennes släkt under dagtid. Under helgen vecka 28 hade parterna via familjerätten kommit överens om att barnen skulle åka med mormor till Camillas Sjögrens syster i Stockholm. Barnen var mycket glada över att få träffa sina kusiner. John Lindgren lät meddela att han skulle sova på ett hotell i närheten om det var något som skulle hända, vilket visar på John Lindgrens kontrollbehov. På vägen hem från Stockholm åkte barnen och Camilla Sjögren till Gränna och de köpte presenter till grannarnas barn som de ville överlämna

kommande helg. Wilma frågade då Camilla Sjögren om de skulle vara hos henne nu, varvid hon svarade att de skulle vara hos John Lindgren eftersom föräldrarna hade kommit överens om det. Wilma frågade när de skulle få träffa sin mamma nästa gång. Camilla Sjögren svarade att det inte var bestämt och Wilma såg ledsen ut.

Vid den muntliga förberedelsen beslutades det om visst umgänge med viss upptrappning. Umgänget har fungerat bra bortsett ifrån att barnen har varit ledsna över att de inte har varit mer med sin mamma. John Lindgren har inte varit intresserad av fler samarbetsamtal, medan Camilla Sjögren har visat intresse för fler samtal. Camilla Sjögren har även försökt få hjälp från socialtjänsten men det gick inte henne tillmötes och hon kontaktade då The House i syfte att förhindra att en liknande situation som den som hände under våren 2021 uppstår. Camilla Sjögren medverkade i en kurs i 12-stegsmetoden. Kursen ägde rum under fyra veckor och Camilla Sjögren tog frivilligt kontakt med dem för att jobba med sig själv. Hon har bearbetat grundproblematiken och det har familjerätten haft synpunkter på att hon inte har gjort.

Wilma har i vårdnads-, boende- och umgängesutredningen uppgett att det blivit bra sedan hon börjat träffa sin mamma mer, att hon varit ledsen efter umgänget med sin mamma, att hon längtat efter sin mamma, att det går för lång tid emellan hon fick träffa sin mamma, att hon vill vara där en längre sammanhållen period för då är det lättare att till exempel åka bort och träffa mormor och morfar, att det skulle kännas bra att bo lika mycket hos båda föräldrarna och att hon inte är orolig för att umgås med sin mamma.

Alice har uppgett att om hon fick bestämma skulle hon vilja bo varannan vecka hos sina föräldrar, att hon då inte behöva längta så mycket och att Alice skulle bli ledsen om hon fick bo mer hos en förälder.

I utredningen har Carolina Royson, behandlingssekreterare på Öppenvården, bedömt att barnen har haft ett tryggare och tryggare umgänge med sin mamma. Båda flickorna har upplevts som trygga med samtalen och nöjda med dem utifrån vad Carolina

Royson har sett. Hennes uppfattning har varit att flickorna vill ha en relation till sin mamma. Alice har varit den som uttryckt att hon vill bo varannan vecka hos sina föräldrar. Wilma har inte sagt hur hon vill ha det.

Samuel Sehlberg, verksamhetsledare, har ansett att Camilla Sjögrens förslag på upptrappning till ett växelvis boende som rimligt utifrån de grunderna som fanns då. Detta utifrån att Camilla har påvisat nykterhet, ett bättre mående och att det begränsade umgänge som påbörjats har fungerat väl. Upptrappningen skulle vara möjlig under förutsättning att umgänget fortsatte fungera väl och barnen var trygga i detta. Vid en sådan situation har inte socialtjänsten synpunkter på var barnen befinner sig. Det är upp till vårdnadshavarna att komma överens om det. Öppenvården har därefter försökt att inom ramen för stödinsatser att medla kring detta förslag men de bedömde att de inte kom någonstans i detta tillsammans med föräldrarna.

Slutligen framgår det i vårdnads-, boende- och umgängesutredningens måluppföljning den 14 januari 2022 att målet har nåtts avseende att flickorna ska tryggas i att deras mamma inte dricker alkohol. Wilma och Alice har under utredningen uppgett att de mår bättre än vid insatsens uppstart, att de känner mindre eller ingen oro kring umgänge med deras mamma samt att de har olika personer i sitt nätverk som de kan vända sig till vid behov.

John Lindgren

Parterna har varit separerade i ungefär sex år och barnen har i huvudsak varit växelvis boende sedan dess. Det har förelegat problem mellan parterna och stora problem med det växelvisa boendet. Det har varit en konflikt mellan parterna sedan separationen. Det startade en utredning under sommaren 2018 efter att John Lindgren gjorde en utredningsanmälan. Det ansågs då föreligga en påtaglig risk med parternas konflikt. Situationen har inte blivit bättre sedan 2018. John Lindgren har därför efterlyst att parterna skulle prova att gå i samarbetsamtal, vilket Camilla Sjögren har vägrat. Inte förrän försommaren 2021 har Camilla Sjögren velat delta i sådana samtal efter att hennes missbruk uppmärksammades.

Den 3 maj 2021, under en vecka när barnen befann sig hos Camilla Sjögren, tog barnen kontaktat med John Lindgren på kvällen. Barnen uppgav att de saknade honom och de föreföll vara mycket oroliga, men de förmedlade inte att något var fel. Wilma ringde sedan på morgonen den 4 maj 2021 och berättade att allt inte stod rätt till. Barnen kontaktade därefter John Lindgren på eftermiddagen och uttryckte oro och rädsla och sa att deras mamma var konstig. Efter att John Lindgren pratat med barnens storsyster, Stina som är Camilla Sjögrens dotter, har han meddelat barnen att han tillsammans med sin särbo, Anna, skulle komma och hämta dem. När de anlände till Camilla Sjögrens bostad sprang barnen till ytterdörren. De var mycket ledsna och repeterade att inga samtal fick föras högt för då skulle Camilla Sjögren, som låg i ett sovrum bredvid huvudentrén, bli mycket arg. John Lindgren pratade utanför bostaden med Camilla Sjögrens dåvarande särbo, Anders, som bekräftade att det inte stod rätt till. Camilla Sjögrens särbo sa att han tyckte att det var rätt att John Lindgren hämtade barnen. Camilla Sjögren var inte medveten om att barnen skulle åka till John Lindgren.

Efter att John Lindgren hämtade barnen berättade de för honom hur de hade haft det hos Camilla Sjögren sedan en lång tid tillbaka. De beskrev en tillvaro där Camilla Sjögren uppträtt konstigt och att hon ofta har varit arg och skrikit på dem. John Lindgren beslutade sig därför för att kontakta socialtjänsten och göra en orosanmälan. Flickorna fick komma till socialtjänsten och berätta om sina upplevelser. Även John Lindgren fick prata med socialtjänsten och sedermera även Camilla Sjögren. Efter Camilla Sjögrens samtal hos socialtjänsten meddelades beslutet att det inte skulle inledas någon utredning. John Lindgren bestämde sig ändå för att han hade en skyldighet att skydda barnen och inte lämna dem till Camilla Sjögren när det återigen var hennes vecka. Barnen hade även uttryckt att de inte ville åka till sin mamma. Barnen hade emellertid telefonkontakt med Camilla Sjögren.

Den 25 maj 2021 inkom PIVA i Halmstad med en orosanmälan. I anmälan framkom att Camilla Sjögren sökt vård på sjukhuset eftersom hon under en långvarig period hade överkonsumerat alkohol. Det framkom även att hon innan inläggningen hade

konsumerat 1,5-3 flaskor starksprit om dagen och att barnen hade bevittnat att hon varit berusad. Utöver alkoholen hade det även funnits en överkonsumtion av det narkotikaklassade preparatet Stesolid. Camilla Sjögren hade i utredningen uppgett att hon inte förstod var det kom ifrån att hon skulle ha alkoholproblem. Detta trots att hon i inledande samtal på PIVA i maj upp gav att hon missbrukat under hela sitt vuxna liv och detta hade eskalerat under det senaste halvåret.

John Lindgren har inte förvägrat Camilla Sjögren umgänge med barnen men han har valt att skydda dem så mycket han har kunnat. John Lindgren har velat att barnen skulle få träffa sin mamma, men att det skulle vara säkert för dem och även att hänsyn skulle tas till barnens egen vilja. Efter händelsen har båda parterna kommit med förslag på vad de ansåg vara lämpligt, men John Lindgren upplevde att Camilla Sjögren inte lyssnade på honom eller på vad barnen ville. En förutsättning för John Lindgren att Camilla Sjögren skulle få umgänge med barnen var att det skulle finnas en stödperson närvarande när barnen umgicks med henne. Camilla Sjögrens son och barnens storebror, Hampus, och mormor medverkade vid umgängen. Det var när barnens mormor och Hampus missbrukande denna position som John Lindgren begärde att socialtjänsten skulle vara med vid umgänget med Camilla Sjögren. Camilla Sjögren sade först nej till detta men ändrade sig sedan. Efter det har umgänget trappats upp.

Wilma uttryckte vid den tidpunkten att det var bra att bo hos sin pappa och att hon har börjat träffa sin mamma lite mer. Wilma tyckte då att det var bra så och hon ville inte att det skulle vara annorlunda. Alice upp gav vid samma tillfälle att det var bra att bo med sin pappa och att hon får träffa både sin pappa och mamma men hon ville inte sova över hos sin mamma nu utan tyckte det var bra.

I BBiC-utredningen har Wilma och Alice berättat om flera tillfällen vid vilka Camilla Sjögren varit konstig i närtid till utredningen, men även tillbaka genom åren. Camilla Sjögren har enligt barnen pratat konstigt så att de inte hört eller förstått. Camilla Sjögren har även, enligt barnen, gått in i väggen, tappat byxorna vid flera tillfällen, glömt saker, sovit på soffan med mera. Alice har i utredningen uppgett att hon har varit

rädd för att Camilla Sjögren ska bli konstig igen eftersom hon tidigare lovat att inte bli konstig men inte har hållit vad hon lovat. Alice har vidare uppgett att Camilla Sjögren har haft alkohol i skrubben. Flickorna har uppgett att de haft det som en hemlighet att deras mamma har varit konstig och att Anders har haft det som en hemlighet tillsammans med dem.

I utredningen från BBiC har Alice och Wilma vidare uppgett att de inte har vågat säga till sin mamma hur de egentligen känt eftersom de har varit rädda för att Camilla Sjögren kommer bli arg. De har upplevt att deras mamma inte lyssnat på dem, på hur de känt och vill ha det. De har varit rädda för sin mamma när hon blivit arg. Deras pappa har inte blivit arg på samma sätt och de har inte känt sig rädda för honom. Barnen har även berättat att deras mamma vid flera tillfällen pratat illa om deras pappa inför dem. Hon har sagt elaka saker, använt fula ord, eller sagt att de inte ska längta efter pappa eftersom han har förstört allting. De har även berättat att Camilla Sjögren brukade gömma deras mobiltelefoner bakom brödrosten så att de inte kunde kontakta sin pappa. Barnen har även pratat med en kurator på skolan och när Camilla Sjögren fick reda på det blev hon arg och skällde ut kuratorn för att hon gjort Alice ledsen.

John Lindgren tillbakavisar de uppgifter som Camilla Sjögren har uppgett om att det förekommit fysiskt eller psykiskt våld. Det var först i maj 2021 som Camilla Sjögren påstått något sådant. Det kontrollerande beteende som har förelegat har kommit från Camilla Sjögren gentemot John Lindgren. Camilla Sjögren talar illa om John än idag. Camilla Sjögrens styrka har varit att hon hittat på saker med barnen och att hon kan vara en kärleksfull mamma.

Gällande den punkt som berör att Camilla Sjögren ska komma till insikt i hur flickorna har påverkats av hennes hemsituation har hon inte kunnat jobba med eftersom Camilla Sjögren inte håller med om vad som stod i socialtjänstens utredning. Det har skett ett byte av handläggare hos socialtjänsten, vilket gjordes till följd av hur Camilla Sjögren agerade i kontakten med den tidigare handläggare. Camilla Sjögren tog reda på saker om handläggarens privatliv, vilket fick socialtjänsten att tillsätta en ny handläggare.

Camilla Sjögren har också ifrågasatt barnsamtalen. Socialtjänsten har även uppgett att Camilla Sjögren i kontakten med dem tenderat att lägga mer fokus på bristerna i handläggningen och deras arbete snarare än på den aktuella situationen och barnens behov. Socialtjänsten har vidare uppgett att även om oron för alkoholkonsumtionen har minskat, har det varit svårt att göra en framtida riskbedömning. Socialtjänsten har konstaterat att om man tidigare haft en riskkonsumtion finns det alltid en förhöjd risk att det ska hända igen. De konstaterar vidare att Camilla Sjögren fortfarande har behov av att jobba med sin insikt till hur hennes bruk av alkohol har påverkat barnen. Eftersom det saknats insikt har det från socialtjänstens sida förelegat en oro att det kan hända igen. Alkoholkonsumtion är en betydande riskfaktor och det har gjort barnen rädda. Ur barnens perspektiv är det viktigt att Camilla Sjögren har med sig de framåt.

John Lindgren har försökt informera Camilla Sjögren så mycket han kan men han har inte fått information tillbaka. Att Camilla Sjögren har tagit hjälp av The House har John Lindgren sett som positivt men problemet har varit att Camilla Sjögren inte har informerat honom om detta. Hon har inte sagt till honom att hon ska vara borta vid två tillfällen när hon skulle ha barnen. I stället har hon skrivit att hon var magsjuk och senare efter att John Lindgren efterfrågat information har hon skrivit att hon har varit på hälsoresa. Det har skapat oro för barnen när de inte vet var deras mamma är.

UTREDNINGEN

Socialnämnden i Falkenbergs kommun har utfört en utredning i fråga om vårdnad, boende och umgänge. Utredningen är daterad den 21 mars 2022. Socialnämnden har föreslagit att John Lindgren får ensam vårdnad om Wilma och Alice, att Wilma och Alice ska ha sitt stadigvarande boende hos John Lindgren och att barnen ska ha rätt till umgänge med Camilla Sjögren jämna veckor från torsdagen efter skolans slut eller kl. 16.00 till måndag ojämn vecka vid skolans början eller kl. 16.00 samt lov- och storhelgsumgänge.

Camilla Sjögren har åberopat fritt partsförhör med sig själv och vittnesförhör med sin sambo Christer Ohlsson.

John Lindgren har åberopat fritt partsförhör med sig själv och vittnesförhör med sin särbo Anna Isaksson.

Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Allmänna utgångspunkter

Barnets bästa ska vara avgörande för alla frågor om vårdnad, boende och umgänge. Vid bedömningen av vad som är bäst för barnet ska det fästas avseende särskilt vid risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp eller att barnet olovligen förs bort eller hålls kvar eller annars far illa, och barnets behov av en nära och god kontakt med båda föräldrarna (se 6 kap. 2 a § föräldrabalken). Vad som är barnets bästa måste avgöras utifrån en bedömning av de individuella förhållandena i varje enskilt fall. Det finns inte några andra intressen som kan gå före barnets bästa, t.ex. rättvisa mellan föräldrarna och en förälders behov av kontakt med barnet.

Av 6 kap. 5 § samma lag framgår att rätten vid bedömningen av om föräldrarna ska ha gemensam vårdnad eller om en av dem ska ha ensam vårdnad ska fästa avseende särskilt vid föräldrarnas förmåga att sätta barnets behov främst och ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnet. Av 6 kap. 2 b § föräldrabalken framgår att barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Det finns ingen fastslagen gräns för när ett barns vilja ska beaktas fullt ut. Om barnet har en bestämd uppfattning och har nått en sådan mognad att dess önskemål bör respekteras ska domstolen i allmänhet följa barnets önskan. Eftersom det inte går att besvara allmänt när barnet uppnått en sådan mognad och det är svårt att utreda barnets innersta önskan ska barnets egna uppgifter vägas in i den helhetsbedömning av samtliga omständigheter som ska göras i målet.

Av förarbetena framgår att domstolen, vid sin prövning av vårdnadsfrågan, ska fästa avseende särskilt vid föräldrarnas förmåga att sätta barnets behov främst och ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnet och inte, som enligt tidigare lagstiftning, vid föräldrarnas förmåga att samarbeta i sådana frågor. Vidare anges att gemensam vårdnad fortfarande förutsätter i viss utsträckning ett fungerande samarbete mellan föräldrarna, eftersom det är nödvändigt för att de ska kunna ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnet. Formerna för samarbetet kan emellertid se olika ut, och omfattningen av kontakterna mellan föräldrarna variera. Det viktiga är att föräldrarna kan hantera frågor som uppkommer och att ett bristande samarbete eller bristande gemensamt ansvarstagande inte går ut över barnet på ett sådant sätt att det är bättre för barnet att en förälder har ensam vårdnad. Fokus ska vara på barnet och konsekvenserna för barnet av föräldrarnas agerande. Avgörande ska alltså inte vara hur föräldrarnas kontakter ser ut, utan i vilken mån de kan lösa frågor på ett för barnet bra sätt utan att deras agerande påverkar barnet på ett negativt sätt (se prop. 2020/21:150 s. 133).

Vid prövningen av vad som är Wilmas och Alices bästa i frågorna om vårdnad, boende och umgänge har tingsrätten gjort följande riskvärderingar och övriga bedömningar.

Barnens vilja

Wilma är 12 år och Alice 10 år. Barnen har hörts inom ramen för den BBiC-utredning som inleddes den 28 maj 2021, de har hörts i de s.k. snabbupplysningarna och slutligen i vårdnadsutredningen. Tingsrätten sätter hög tilltro till de uppgifter som barnen lämnat och bedömer barnen som tillförlitliga då deras uppgifter är adekvata och väl stämmer överens med de yttre objektiva förhållanden som rådde vid de respektive tidpunkter som de hördes. Tingsrätten bedömer att de uppgifter som barnen lämnat är ett uttryck för deras verkliga vilja och att de synes trygga i att i de sammanhang de hörts kunna berätta och ge uttryck för vad de känner. Deras uppgifter ger inte heller intryck av att vara påverkade av någon annan. De uppgifter de lämnat över tid, dvs. från att inte vilja träffa sin mamma så mycket till att vilja återgå till ett växelvist boende stämmer väl överens tidsmässigt med det förtroende som Camilla Sjögren under det senaste året

föredömligt har ansträngt sig för att bygga upp i förhållande till flickorna igen. Det är därmed tveklöst så att barnen ger uttryck för en vilja att vara mer tid hos och med sin mamma. Detta stöds också av vad såväl John Lindgren som Camilla Sjögren berättat om barnens reaktioner efter umgänge och vad de gett uttryck för till dem.

Vårdnad

Av vad som framkommit av den utredning som finns tillgänglig i målet saknas det anledning att ifrågasätta att såväl Camilla Sjögren som John Lindgren vill det bästa för Wilma och Alice och att de båda månar om sina barn. Camilla Sjögren och John Lindgren har båda anpassat sina respektive liv utefter flickornas behov. Det finns inget i utredningen som ger anledning att befara att det i nuläget skulle föreligga några omsorgsbrister hos någon av parterna. Såväl Camilla Sjögren som John Lindgren ger uttryck för att de anser att den andre föräldern är viktig för Wilmas och Alices utveckling och välbefinnande.

En av frågorna i målet är huruvida Camilla Sjögren har eller har haft ett riskbruk beträffande alkohol och vilken påverkan det i så fall har på frågan om vårdnad. Av utredningen och parternas uppgifter framgår att barnen i maj 2021 befann sig hos Camilla Sjögren. John Lindgren, vars uppgifter stämmer överens med Anna Isakssons uppgifter, har berättat att barnen sms:ade till honom och ringde och sa att deras mamma var konstig, att Wilma var orolig och sa att hon ville bo mer hos honom, att han ringde Camilla Sjögrens vuxna dotter som sa att allt inte stod rätt till, att han åkte dit, att flickorna var skrärade och att han beslutade sig för att ta med sig flickorna hem. Camilla Sjögren har uppgett att hon när John Lindgren hämtade barnen hade ögonmigrän och därför befann sig i sovrummet. Hon har medgett att hon under en veckas tid därefter drack för mycket alkohol eftersom John Lindgren hämtat barnen och vägrade återlämna dem. Hennes höga alkoholkonsumtion och dåliga psykiska mående ledde till att hon sökte vård vid PIVA varifrån en orosanmälan sedan gjordes. Av den efterföljande BBiC-utredningen hördes barnen. Umgänge i närvaro av kontaktperson genomfördes under en tid innan talan väcktes vid domstol.

Av journalanteckningar från PIVA från maj 2021, som delvis grundar sig på Camilla Sjögrens egna uppgifter i samband med vårdtillfället och som finns redovisade i den BBiC-utredning som inleddes i maj 2021, framträder en stark misstanke om att Camilla Sjögren under lång tid haft ett riskbruk av alkohol och att hon överdoserat läkemedel. Redan av Camilla Sjögrens i journalen refererade uppgifter, som bekräftats av släktingar som följt med henne till PIVA, framstår det som att hon själv har uppfattningen att hon har en långvarig och allvarlig missbruksproblematik. Att det föreligger en överkonsumtion av alkohol styrks också av resultaten från B-pethproverna som togs i samband med inläggning på PIVA. Av journalanteckningarna framgår vidare att läkare misstänkt att Camilla Sjögrens redogörelse för sitt missbruk är förskönad. Journalanteckningarna från PIVA får helt stöd av de uppgifter som flickorna lämnat vid barnsamtal som hölls inom ramen för den aktuella BBiC-utredningen. Som tingsrätten redogjort för ovan bedömer tingsrätten barnens uppgifter som trovärdiga. Flickorna har lämnat detaljerade berättelser om Camilla Sjögrens alkohol- och tablettintag, agerande och beteende som stämmer väl överens med journalanteckningarna och som visar att Camilla Sjögren över tid haft ett riskbruk för alkohol. John Lindgren har även han under sitt förhör berättat att flickorna berättat samma sak till honom som de gjorde i barnsamtalen under BBiC-utredningen och att Camilla Sjögren överkonsumerade alkohol även under den tid de levde tillsammans. Utredningen talar alltså med styrka för att Camilla Sjögren över tid har haft ett riskbruk av alkohol.

Camilla Sjögren har dock under den pågående BBiC-utredningen bestritt att hon har en underliggande alkoholproblematik eller ett riskbruk beträffande alkohol. Hon har fortsatt förnekat denna problematik såväl i vårdnadsutredningen som i förhör inför rätten. Hon har inte ifrågasatt att hon lämnat de uppgifter som antecknats i journalen från PIVA men har gjort gällande att de uppgifter hon lämnat inte stämmer. Hon har beträffande de uppgifter som barnen lämnat i BBiC-utredningen uppgett att hon kan se och läsa att barnen sagt som de har gjort och att det är allvarligt men har bestritt att det förhåller sig på det sätt som barnen berättat.

Detta visar att Camilla Sjögren har en bristande insikt i den problematik som journalanteckningarna från PIVA och barnen beskriver, vilket i sin tur leder till en bristande insikt i och förståelse för barnens behov av att bli bekräftade i det de berättat. Händelsen i maj 2021 har uppenbarligen och på ett påtagligt sätt allvarligt påverkat barnens tillit till Camilla Sjögren. Barnens reaktioner framgår tydligt av barnsamtalen som hölls i anslutning till händelsen och den otrygghet de uppvisar i att träffa sin mamma i tiden därefter är, enligt tingsrättens uppfattning, ett resultat av något som byggts upp under tid och inte baserat på en enstaka händelse. Camilla Sjögren har visserligen på ett föredömligt sätt målmedvetet arbetat för att bygga upp barnens förtroende för henne igen. Det är därför förvånande att Camilla Sjögren inte kan se att barnen har ett behov av att från henne få sina uppgifter om vad de upplevt bekräftade, så att de kan känna sig trygga i att fritt kunna prata om det de upplevt med henne och med andra och kunna lita på och bearbeta sina upplevelser. Camilla Sjögrens bristande insikt i sin egen problematik och hur det påverkat barnen inger också en oro för att samma sak ska hända igen och att hon då hon inte kan agera konstruktivt och med barnens bästa för ögonen. Ett exempel som tyder på det är hennes agerande i samband med att hon i augusti i år under en månads tid medverkade i en kurs i 12-stegsmetoden på The House utan att dessförinnan berätta för barnen eller John Lindgren var hon skulle. Detta skapade enligt John Lindgren en oro hos flickorna att något hade hänt Camilla Sjögren, detta eftersom de upptäckte att hennes bil plötsligt var borta och två umgängestillfällen med henne ställdes in. Mot bakgrund av Camilla Sjögrens inställning till hennes påstådda alkoholproblematik framstår det som oklart varför hon medverkade i den ifrågavarande behandlingen, men hennes agerande att åka iväg utan att berätta det för flickorna visar på en bristande insikt och förståelse för hur flickorna påverkats av det de tidigare upplevt.

Med anledning av händelsen i maj 2021 beviljades Wilma, Alice, Camilla Sjögren och John Lindgren öppenvårdsinsats som avsåg enskilda samtal. Målet med insatsen var bl.a. att flickorna behövde tryggas i att Camilla Sjögren inte dricker alkohol, att ges möjlighet att bearbeta känslor kring de upplevelser de beskriver, att ge föräldrarna stöd i att möta barnen i deras känslor om vad som hänt och tillåta barnen att tala öppet om

det som hänt samt att Camilla Sjögren skulle få insikt i hur hemsituationen påverkat barnen. Av utredningen framgår att målen bara delvis nåtts. Camilla Sjögren ifrågasatte såväl hur barnsamtalen hållits samt den handläggare som utsetts. Eftersom Camilla Sjögren inte hade en samsyn kring socialtjänstens utredning om hennes alkoholproblematik var det inte möjligt att arbeta med hur barnen påverkades av den situation de beskrivit. Efter att Camilla Sjögren ansökt om stöd i föräldrarollen och fick besked om att samtal bokats in med barnen meddelade hon socialtjänsten att hon inte samtyckte till enskilda barnsamtal längre.

Av barnsamtalen i vårdnadsutredningen framgår att Wilma och Alice inte har pratat med Camilla Sjögren om hur de upplevt att det var innan. Det kan därmed inte uteslutas att det finns framtida behov av stödinsatser för båda föräldrarna och för flickorna. Med hänsyn härtill samt till hur Camilla Sjögren förhållit sig till de uppgifter som barnen lämnat och till hennes misstro mot de utredningar som genomförts kan det starkt ifrågasättas om Camilla Sjögren har förmåga att agera för barnens bästa i denna fråga.

I frågan om föräldrarna har en förmåga att sätta barnens behov främst, om de har en förmåga att ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnen och deras respektive förmåga att verka för en god kontakt med den andra föräldern gör tingsrätten följande bedömning.

Parterna separerade 2016 och barnen har från våren 2017 fram till våren 2021 bott växelvis hos föräldrarna. Ett växelvist boende ställer särskilt höga krav på att föräldrarna kan samverka med varandra. Den omständigheten att ett växelvist boende ändå verkar han fungerat under många år talar med styrka för att parterna har förmåga att ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnen. Det har vid förhör med Camilla Sjögren och John Lindgren i och för sig framstått som tydligt från båda sidor att de inledningsvis efter separationen inte hade ett bra sätt för kommunikation, vilket även en orosanmälan från 2018 visar. Det synes dock snarare vara omfattningen och innehållet i kommunikationen dem emellan som inte fungerade än deras förmåga att

kunna fatta gemensamma beslut. Båda har anklagat den andre för våld. Ord står mot ord och händelserna ligger långt tillbaka i tiden. Camilla Sjögren har sagt sig vara villig att medverka i samarbetsamtal medan John Lindgren sagt att det känns meningslöst så länge inte Camilla Sjögren erkänner sin alkoholproblematik. Det har inte framkommit några uppgifter om att de skulle vara djupt oeniga i viktiga frågor som rör barnen. Efter utredningen 2018 som avslutades med insats i form av öppenvård synes Camilla Sjögren och John Lindgren ha skapat rutiner för sin kommunikation som varit tillräckligt bra för att lösa frågor som rör barnen. Båda flickorna är välfungerande i skolan och det har inte framkommit att barnen på annat sätt lidit skada eller riskerat att lida skada på grund av att parterna inte kunnat komma överens i viktiga frågor som gäller dem. Den incident som uppkommit under sommaren 2022 angående var Camilla Sjögren skulle lägga underskrivna handlingar för passansökan synes vara ett missförstånd mellan parterna och har ingen avgörande betydelse för bedömningen av denna fråga. Utifrån den utredning som föreligger i målet bedömer tingsrätten att Camilla Sjögren och John Lindgren i och för sig har en tillräckligt god förmåga att sätta barnens behov främst och ta gemensamt ansvar i frågor som rör barnen. Det är dock oroväckande att barnen berättat att Camilla Sjögren pratar illa om deras pappa. Detta är ett tecken på att Camilla Sjögren inte har en förmåga att hålla barnen utanför parternas konflikt. Det finns vidare en stor risk att Camilla Sjögrens bristande insikt i sin problematik, hennes ifrågasättande av de uppgifter som flickorna lämnat och bristande förståelse för hur deras upplevelser påverkat dem leder till att föräldrarna kommer att bli oeniga när det gäller barnens eventuella behov av framtida stöd, detta utifrån att John Lindgren har en helt annan och med flickorna överensstämmande syn på vad som hänt.

Tingsrätten konstaterar sammanfattningsvis att det står klart att Camilla Sjögren har haft ett riskbruk av alkohol som Wilma och Alice har fått bevittna. Alkoholkonsumtion i sig är en betydande riskfaktor. Som tingsrätten redogjort för ovan har Camilla Sjögren agerat föredömligt för att påvisa nykterhet och bygga upp flickornas förtroende för henne igen. Camilla Sjögren har nu påvisat nykterhet i ett drygt år. Enligt tingsrättens bedömning har det förflutit för kort tid för att i nuläget med säkerhet

kunna fastslå att det inte finns någon risk för att Camilla Sjögren i framtiden kommer dricka alkohol. Den enskilt störta riskfaktorn är som tingsrätten ser det dock inte risken för att Camilla Sjögren tar ett återfall utan det är hennes bristande insikt i sin problematik och svårighet att erkänna den. På skäl som tingsrätten redogjort för ovan finns det, med den bristande insikt som om sin problematik som Camilla Sjögren uppvisar och med hennes ifrågasättande av barnens uppgifter, en stor risk för att hon inte agerar med barnens bästa inför ögonen för det fall en sådan situation som den i maj 2021 på nytt skulle uppstå eller behov av hjälp för barnen uppstår för att de ska kunna bearbeta sina upplevelser. Det finns också en risk för att Camilla Sjögrens och John Lindgrens olika synsätt i den frågan kommer att gå ut över flickorna. Behovet av att skydda Wilma och Alice från att fara illa i dessa avseenden väger tyngre än deras egen vilja. Det har inte framkommit något som ger anledning att befara att John Lindgren vid en ensam vårdnad inte skulle agera i intresset av Wilmas och Alices bästa vad gäller frågor om skolval och liknade och inte heller att han skulle använda en ensam vårdnad för att utestänga Camilla Sjögren i frågor som rör barnen. Han har uppgett att han är villig att utfärda en insynsfullmakt för det fall han skulle erhålla ensam vårdnad. För att säkerställa flickornas behov av skydd och för att tillförsäkra dem den hjälp de i framtiden kan komma att behöva ansluter sig tingsrätten till socialnämndens bedömning om att John Lindgren ska tillerkännas ensam vårdnad om Wilma och Alice.

Boende

Eftersom John Lindgren tillerkänns ensam vårdnad om Wilma och Alice ska de ha sitt stadigvarande boende hos honom.

Umgänge

Av 6 kap. 15 § föräldrabalken framgår att barnet ska ha rätt till umgänge med den förälder som det inte bor tillsammans med. Umgänget är i första hand till för barnet och det är barnets behov och intressen som ska vara avgörande. Utgångspunkten är att det är viktigt att barnet har kontakt med båda sina föräldrar.

Camilla Sjögren har varit mån om att efter händelsen i maj 2021 och fram till förhandlingen i tingsrätten bevisa sin nykterhet genom provtagningar som hon bl.a. själv tagit initiativet till. Hon har följt socialnämndens rekommendationer vad gäller umgänge efter händelsen i maj. Detta har lett till att flickornas förtroende för sin mamma är på god väg att byggas upp igen. Alice och Wilma är glada över att träffa och vara med sin mamma. Tingsrätten kan konstatera att det nu beslutade umgänget fungerar väl och ska utökas, vilket också är i enlighet med Wilmas och Alice önskemål. Det av Camilla Sjögren yrkade umgänget som medgetts av John Lindgren är till Wilmas och Alice bästa och ska bifallas.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 1 (TR-02)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 4 november 2022 och vara ställt till Hovrätten för Västra Sverige.

Marie-Louise Eskilstorp

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se